

centres històrics i vida contemporània

El debat sobre el planejament i gestió dels Centres Històrics, els perills del seu deteriorament físico-funcional i les formes d'intervenció sobre els seus edificis i espais públics, es manté permanentment obert. Sense cap dubte, podem dir que s'ha millorat molt des de la primera generació de catàlegs i de plans especials de patrimoni redactats al principi de la Transició que, si bé van aconseguir ampliar perceptiblement la idea de l'espai-temps del patrimoni històric, van trobar moltes dificultats en la seva implementació. Aquestes no han radicat en els objectius a aconseguir o en els mitjans proposats sinó en les debilitats de la gestió i posada en marxa. A diferència d'altres camps relacionats com l'arxivística, l'arqueologia, la museologia o el planejament general, que han desenvolupat unes pràctiques, uns espais i uns equipaments propis, la protecció i la intervenció sobre el patrimoni, i molt especialment sobre, el patrimoni "difús" -l'arquitectura que conforma majoritàriament el paisatge urbà històric- encara troba esculls per a un desplegament eficaç. Si passa a les grans ciutats, a nivell dels centres urbans de menor escala la dificultat augmenta i es planteja un veritable divorci entre l'activitat de protecció i les intervencions sobre els nuclis o edificis singulars.

La discontinuïtat entre l'estudi i la redacció dels catàlegs i plans especials i la seva gestió concreta, la manca de canals de comunicació entre els redactors, els equips tècnics dels ajuntaments i el teixit socio-econòmic, i la poca atenció als problemes específics dels centres històrics en les escoles d'arquitectura són alguns dels problemes amb què ens trobem. Paradoxalment, aquestes deficiències a la base no obstaculitzen que algunes experiències considerades exitoses a Catalunya i Espanya comencen a ser "exportades" i preses com a exemple sense una pertinent reflexió crítica.

Contra l'ús merament turístic i l'elitització dels centres històrics, compartim la voluntat que aquests han de formar part del territori productiu de la ciutat sense que comporti la seva integració al mateix circuit immobiliari que inclou altres àrees, naturalment, més dinàmiques de la ciutat. S'ha d'entendre que el potencial irreplicable de coneixements tècnics, culturals i estètics que es resumeixen en un centre històric, no pot ser simplificat i requereix temps i recursos. És necessari, per tant, descobrir constants, filiacions, mutacions i ruptures, i fer compatibles l'ampliació del concepte de patrimoni i els mitjans de protecció i tutela amb les necessitats de vida futura que experimenten també els centres històrics. Aquests dies veurem plans i obres que considerem representatius de diferents posicions, des de la reconstrucció d'un edifici antic fins als diferents nivells d'hibridització entre el nou i el vell, exemples que ens mostren diferents maneres d'entendre el genius loci i la vida contemporània en el centre històric. Esperem que la participació d'especialistes de camps del coneixement i de la pràctica tan diferents com la història, l'arquitectura, la gestió urbanística, la protecció del patrimoni construït, la tècnica, la sociologia o la política contribueixi a enfortir els fonaments teòrics de futures actuacions.

Secretaria de les Agrupacions
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
Neus Vime / Mar Requena

Arcs 13, 4a planta
08002 Barcelona
Telèfon: +(34) 93 306 78 28
Fax: +(34) 93 412 39 64
aadipa@coac.cat

Els idiomes utilitzats seran els originals de cada conferenciant amb traducció al castellà.

- Assistent: 394,40 €
 Arquitecte col·legiat i simpatitzant: 348 €
 Arquitecte amb menys de tres anys de col·legiació: 295 €
 Estudiant: 133,40 €
 Membre de l'AADIPA: 266,8 €

Forma de pagament:

- Carregar en compte (arquitectes col·legiats)
 En xec a nom del COAC
 Per transferència bancària

CAIXA D'ARQUITECTES
3183-0800-83-000004369
(Adjunteu còpia de la transferència)

Els estudiants han d'enviar una fotocòpia del document que ho acrediti.
Els preus són amb l'IVA inclòs

dades d'inscripció

NOM
COGNOMS
PROFESSIÓ
ADREÇA
MUNICIPI
CP I PROVÍNCIA
TELÈFON
ADREÇA ELECTRÒNICA
NIF
NÚM. COL·LEGIAT
SIGNATURA

dades de facturació

PARTICULAR	EMPRESA
NOM DE L'EMPRESA	
ADREÇA	
MUNICIPI	
CP I PROVÍNCIA	
PERSONA DE CONTACTE	
TELÈFON	
ADREÇA ELECTRÒNICA	
NIF	

butlleta d'inscripció >

patrocinadors >

Generalitat de Catalunya

Diputació de Barcelona
xarxa de municipis

Ajuntament de Barcelona

Àrea Metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de Municipis

INCASÒL
Institut Català del Sòl

Cooperativa d'Arquitectes
Jordi Capell

VM
ZINC
A Umicore brand

URCOTEX
EMPRESA CONSTRUCTORA

RÈCOP

Trac
www.trac.cat

sapic

Freysinet

Sustainable Technology

barcelona / 11-14 desembre 2008

www.coac.net/aadipa/curset/

AGRUPACIÓ D'ARQUITECTES PER A
LA DEFENSA I LA INTERVENCIÓ EN EL
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

Dijous 11 de desembre 2008

TÈCNICQUES D'AIXECAMENT I REPRESENTACIÓ

- 9:30 **Alçat de barris: captació, explotació i distribució d'oritoimatges de façanes.**
Ricard González Almuzara, director d'INFRAPLAN, enginyeria del territori.
- 10:00 **Models 3d amb làsser-escaner de tèixits i edificis històrics.**
Pilar García Almirall. Laboratori de modelització virtual de la ciutat. (LMVC) de l'ETSA Barcelona.

10:30 PAUSA-CAFÈ

INAUGURACIÓ DEL CURSET

Joan Ganyet i Solé, director general d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
Montserrat Giné i Macià, presidenta de la Demarcació de Lleida del COAC
Rosa M. Cánovas i Göller, presidenta de l'AADIPA.
Fernando Álvarez Prozorovich, director del XXXI Curset.

METODOLOGIES D'ESTUDI

- 12:00 **De l'anàlisi al projecte d'intervenció en els centres històrics catalans.**
Salvador Tarragó i Cid, arquitecte, director del Màster de Restauració de Monuments d'Arquitectura (UPC).
- 12:30 **Pobles**
Josep Fuses i Comalada, Fuses i Viader arquitectes.
- 13:00 **La materialitat de la rehabilitació: lectura de l'arquitectura de nuclis rurals.**
Josep Giner i Olcina, arquitecte, professor del Departament de composició Arquitectònica (UPC).
- 13:30 **DEBAT 1**
Els canvis instrumentals en relació a la capacitat d'anàlisi i d'intervenció.
R. Gonzalez, P. García, S. Tarragó, J. Fuses, J. Giner i Margarita Costa i Trost, arquitecta professora de l'ETSA Barcelona.
Moderador: *Ferran Sagarra i Trias, arquitecte director de l'ETSA Barcelona (UPC).*

PLANEJAMENT

- 16:00 **Inventaris i Catàlegs al servei del planejament. El treball de la Diputació de Barcelona.**
Raquel Lacuesta i Contreras, historiadora, cap de la Secció Tècnica de Investigació, Catalogació i Difusió del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona.
- 16:30 **Les Eres de Salàs de Pallars.**
Ramon Maria Puig Andreu, arquitecte
- 17:00 **El desenvolupament urbanístic com a modificació del construït: el Pla general de Tortosa.**
Sebastià Jornet i Forner, arquitecte, professor del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori (UPC).
- 17:30 **El pla pel centre històric. Tres requisits/claus: estratègic-integrat-continu. El cas de Gènova.**
Bruno Gabrielli, president del comitè Científic de la Associació Nacional dels Nuclis Històrics d'Itàlia.

18:00 PAUSA-CAFÈ

- 18:30 **La intervenció urbanística en el centre històric de Dalt de la Vila a Badalona. Entre l'historicisme i la modernitat.**
Rosa Sadurní Brugat, arquitecta, gerent tècnic del nucli històric de Dalt de la Vila.
- 19:00 **Polítiques Ciutadanes i Rehabilitació.**
Itziar González i Virós, arquitecta, regidora del Districte Ciutat Vella de Barcelona.
- 19:30 **El Programa de barris i àrees urbanes d'atenció especial: balanç.**
Oriol Nel-lo i Colom, secretari per a la Planificació Territorial de la Generalitat de Catalunya.
- 20:00 **Noves propostes de rehabilitació Urbana a Saragossa.**
Juan Rubio del Val, arquitecte de la Societat Municipal de Rehabilitació urbana de Zaragoza.

20:30 Trasllat a peu a l'Ateneu Barcelonès (c. de la Canuda, 6)

- 20:45 **VISITA I CÒCTEL OFICIAL**
Oriol Bohigas i Guardiola, arquitecte, president de l'Ateneu Barcelonès.
Jordi Ludevid i Anglada, degà del COAC.
Mateu Barba i Teixidor, arquitecte coautor amb Manuel Brullet del projecte de reforma i adequació de l'edifici.

Divendres 12 de desembre 2008

VALORS HISTÒRICS I FUNCIONALIZACIÓ

- 9:30 **Límits, llindars i entorn.**
José Castillo Ruiz, professor titular d'Història de l'Art de la Universidad de Granada
- 10:00 **Color i Restauro a la Ciutat Històrica: el cas portuguès.**
Jose Aguiar. Professor de Conservació i Rehabilitació de la FA-UTL.
- 10:30 **La materialitat de la rehabilitació: la lectura de l'arquitectura residencial del segle XIX.**
Antoni Paricio Casademunt, arquitecte, professor del Departament de Construccions Arquitectòniques I (UPC)
- 11:00 **Programa LOCUS: accessibilitat i patrimoni urbà.**
Miquel Usandizaga Calpasoro i Marta Bordas Eddy, coordinadors IP Locus, ETSA Vallès (UPC)
- 11:30 PAUSA-CAFÈ
- 12:00 **Infraestructura, espai públic i arquitectura històrica. El cas de Figueres.**
Joan Falgueras i Font, arquitecte.
- 12:30 **Plans i projectes per al nucli històric de Pamplona: apertura i regeneració.**
Oscar Mongay i Mayte Mariezcurrena, arquitectes
- 13:00 **Intervenció i millora en l'espai públic històric a Catalunya**
Andreu Barbat i Hernández, Marc Manzano i Saló, Jordi Segura i Torres, arquitectes del Servei de Conservació i Millora del Patrimoni de la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge.
- 13:30 **DEBAT 2:**
El nucli històric com objecte de consum i lloc de producció: és possible conciliar la incorporació de dispositius funcionals moderns amb la conservació de l'ambient històric?
M. Usandizaga, J. Falgueras, O. Mongay, M. Manzano i Sandra Bestraten Castells, arquitecta, professora a l'ETSA Barcelona (UPC).
Moderador: *Francesc Labastida i Azemar, arquitecte*

EXPERIÈNCIES DE GESTIÓ

- 16:00 **L'escenari urbà i el patrimoni històric, el PEIPU de Sabadell.**
Manuel Somoza Barreiro, arquitecte, director de l'àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament de Sabadell.
- 16:30 **1992-2008. De la protecció a la gestió, o de la ficció a la realitat.**
Javier Fernández Muñoz, cap de servei de la Oficina de la Ciudad Histórica y Rehabilitación de Santiago de Compostel·la (OCiHR).
- 17:00 **Rehabilitació en el Casc Històric de Vitoria-Gasteiz: el cas de l'Agència Municipal de Renovació.**
Paulino Medina, arquitecte del Centre Històric.
- 17:30 PAUSA-CAFÈ
- 18:00 **Els dispositius de gestió i valorització del patrimoni. França: prescripcions paisatgístiques i arquitectòniques per a la protecció dels pobles del Canigó.**
Asun Navarro García, arquitecta consell al CAUEPO, França.
- 18:30 **La intervenció en un centre històric declarat Bé d'interès cultural. El cas de Cardona.**
Brígida Manau Vila, Coordinadora de l'Oficina del Nucli Antic de Cardona.
- 19:00 **Conciliar modernitat i memòria: la protecció del barri de la Croix-Rousse a Lyon.**
Jean Yves Quay, arquitecte.
- 19:45 **DEBAT 3**
Els instruments de gestió i l'activitat dels agents socials en relació al patrimoni. Pot un centre històric tornar a ser un lloc de producció i no merament un lloc turístic?
M. Somoza, J. Fernández, P. Medina, A. Navarro, B. Manau, J.Y. Quay.
Moderador: *Rosa M. Cánovas i Göller, arquitecta, Cap de llicències, Patrimoni arquitectònic i habitatge de l'Ajuntament de Girona*

Dissabte 13 de desembre 2008

OPCIÓNS PROJECTUALS

- 9:30 **Opcions projectuals als centres històrics.**
Víctor Pérez Escolano, arquitecte, catedràtic de la Universitat de Sevilla.
- 10:15 **Rehabilitació de la Casa Palació del Condestable. Pamplona.**
Fernando Tabuenca, Tabuenca & Leache arquitectos.
- 11:00 **Edifici Leonel e Terraços de Bragança, Lisboa.**
Miguel Nery de Oliveira, arquitecte coordinador de projectes de l'estudi d'Alvaro Siza.
- 11:45 PAUSA-CAFÈ
- 12:15 **Present continu. Obres a Santiago de Compostel·la**
Víctor López-Cotelo, arquitecte, catedràtic de restauració a la Universitat tècnica de Munich.

- 13:00 **Habitatge i patrimoni. Rehabilitació de cinc habitatges i un local, Barri del Pópulo, Cádiz.**
José Morales, MGM-Morales de Giles arquitectos, professor a l'ETSA Sevilla.
- 13:45 **DEBAT 4**
El geni us loci, encara és viu? Què s'ha d'entendre per allò permanent al centre històric?
V. Pérez, F. Tabuenca, J. Leache, M. Nery, V. Llépez-Cotelo i J. Morales.
Moderador: *Enric Granell i Trías, arquitecte, professor a l'ETSA Barcelona (UPC).*
- 16:00 **Intervencions en el patrimoni modern i contemporani de la Suïssa occidental (1990-2005).**
Franz Graf, arquitecte, professor USI/EPFL.
- 16:45 **Davant de la catedral de Tortosa i ...**
Elías Torres Tur, arquitecte, professor a l'ETSA Barcelona (UPC).
- 17:30 **El projecte dels Corrales de Vírgenes-Trompero, Sevilla.**
Fernando Carrascal Calle, arquitecte, Fernando Carrascal / José Mª Fdez. de la Puente arquitectos.

18:00 PAUSA-CAFÈ

- 18:30 **Estratègies per a la "bona forma" de la ciutat històrica: Plans i projectes a Gijón i Oviedo.**
Francisco Pol Méndez, arquitecte.
- 19:45 **Public Matters. Intervencions en el centre històric d'Split.**
Sasa Begovic i Marko Dabrovic, 3LHD architects.
- 20:30 **DEBAT 5**
La relació entre temps diferents a l'obra de restauració: modern sobre, dintre o al costat de l'Antic? S'ha de tensar la relació en termes espaials i/o formals?
F. Graf, E. Torres, F. Carrascal, F. Pol, M. Dabrovic i S. Begovic.
Moderador: *Fernando Álvarez Prozorovich, director del XXXI Curset.*

Diumenge 14 de desembre 2008

EL NUCLI ANTIC DE SARRIÀ (BARCELONA)

- 9:30 **Casa Orlandai (c. Jaume Piquet, 23)**
Visita exposició "Sarrià. El nucli històric".
Críteris per a la Intervenció al Centre històric de Sarrià.
Rosa Escala i Moyés i Jordi Sardà i Ferrán, arquitectes autors del treball.
Rehabilitació de la Casa Orlandai com a Centre Cívic.
Carme Ribas i Seix i Pere Joan Ravetllat i Mira, arquitectes autors del projecte.
- 11:15 **Recorregut pel sector sud del nucli històric.**
- 12:00 **Casa de la Vila (Pl. Consell de la Vila 7)**
Benvinguda a càrrec de Sara Jaurrieta, regidora del districte de Sarrià-Sant Gervasi.
PAUSA-CAFÈ
Visita.
Recorregut pel sector nord del nucli històric.
Can Ponsic (C. Domínguez Miralles, 1)
Visita i concert de cloenda a càrrec de l'Escola Municipal de Música de Can Ponsic.

Lloc

COAC
Plaça Nova, 5
08002 Barcelona
93 301 50 00

organitza

AADIPA,
Agrupació d'Arquitectes per a la Defensa i la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic

centres històrics i vida contemporània